

De laatste nieuwe programmawet

Stephan Janssen

Knowledge Manager

Ernst & Young Tax Consultants

Op 8 april 2003 keurde het Parlement de laatste programmawet van de 50ste legislatuur goed. De laatste kans om her en der nog wat scherpe kantjes bij te schaven. De vorige programmawet dateerde nochtans maar van 24 december 2002. Die was meer dan 500 artikels dik. Deze programmawet is heel wat kleiner, maar niet minder interessant. De lezer weze gewaarschuwd: programmawetten zijn per definitie wetten die geen interne samenhang vertonen. De regering sleutelt een beetje hier, prutst een beetje daar, heft hier een beetje minder belasting, daar wat meer sociale bijdrage. Onderstaand artikel brengt u van belastingverminderingen tot verhogingen van boeten. Van ecoboni naar fiscale procedure. Ik zou zeggen: "fasten seatbelts: hier gaan we".

Fiscale maatregel ten gunste van de veiligheid

Vele belastingplichtigen wensen zelf veiligheidsbevorderende investeringen te doen. Maar dergelijke investeringen zijn zeer duur. De regering is van oordeel dat ze dergelijke beveiligingsmaatregelen in de mate dat ze een doeltreffende afschrikking betekenen, moet aanmoedigen.

Ondernemingen (zelfstandigen en KMO-vennootschappen) die dergelijke investeringen doen, kunnen genieten van een verhoogde investeringsaftrek. De investeringen die inzake veiligheid worden gedaan moeten voldoen aan de aanbevelingen van de ambtenaar belast met de adviezen inzake technopreventie. Om deze aftrek te verkrijgen, is het noodzakelijk dat de installatie werd aanbevolen en goedgekeurd door voornoemde ambtenaar wiens bevoegdheid zich uitstrekt over een politiezone.

Deze maatregel is van toepassing op de materiële vaste activa die dienen voor een betere beveiliging van de in artikel 319 WIB 92 bedoelde beroepslokalen, namelijk de fabrieken, werkplaatsen, werkhuizen en magazijnen, bergplaatsen, garages en de terreinen die als werkplaats, werkhuis of opslagplaats van voorraden dienst doen.

Zoals reeds aangehaald is deze verhoogde investeringsaftrek voor beveiliging beperkt tot zelfstandigen en KMO-vennootschappen. In dit verband zijn KMO-vennootschappen de binnenlandse vennootschappen waarvan de aandelen voor meer dan de helft toebehoren aan één of meer natuurlijke personen die de meerderheid van het stemrecht vertegenwoordigen, en die geen deel uitmaken van een groep waartoe een coördinatiecentrum behoort.

BELASTINGVERMINDERING VOOR VEILIGHEIDSVESTERINGEN

Deze definitie staat los van de definitie van KMO-vennootschap voor de toepassing van het verlaagd tarief vennootschapsbelasting.

Deze maatregel treedt in werking vanaf het aanslagjaar 2004. Elke wijziging die vanaf 29 januari 2003 aan de datum van afsluiting van de jaarrekening wordt aangebracht, is zonder uitwerking voor het verkrijgen van het voordeel van de investeringsaftrek.

Fiscale maatregelen in het kader van het grootstedenbeleid

De regering had zich in haar regeerakkoord in 1999 geëngageerd om het leef- en woonklimaat in de achtergestelde stadswijken te verbeteren. Ook dat moet via fiscale maatregelen.

Een nieuwe belastingvermindering

De belastingplichtige die aan zijn woning renovatiewerken heeft laten uitvoeren, krijgt in eerste instantie een belastingvermindering. Er zijn echter enkele voorwaarden:

- De woning is de enige woning van de belastingplichtige (op het ogenblik van de werken);
- De woning is minstens 15 jaar in gebruik (op het ogenblik van de werken);
- De totale kostprijs van de werken, inclusief BTW, bedraagt ten minste 2.500 euro;
- De werken worden uitgevoerd door een geregistreerd aannemer.

Als u de uitgaven ook kan aftrekken als beroepskosten, krijgt u geen belastingvermindering. Verder krijgt u de belastingvermindering evenmin als de uitgaven recht geven op investeringsaftrek, als ze in aanmerking komen voor de aftrek van de uitgaven gedaan aan beschermde onroerende goederen of nog, als de uitgaven in aanmerking komen voor energiebesparende uitgaven. (Als de uitgave deels beroepsmatig is en deels privé, dan komt enkel het niet-beroepsmatig gedeelte in aanmerking voor belastingvermindering).

De belastingvermindering is gelijk aan **15%** van de werkelijk gedane uitgaven en mag niet meer dan **500 euro** per woning bedragen. De vermindering wordt slechts éénmaal per aanslagjaar toegekend voor de woning waarvan de belastingplichtige eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker is.

Let wel: de woning moet liggen in een 'zone voor positief grootstedelijk beleid'. Die zones moeten nog worden vastgelegd via koninklijk besluit. De kwalificatie als zone voor positief grootstedelijk beleid geldt voor zes jaar.

Voordeel op het vlak van het onroerend inkomen

In principe herzielt de belastingadministratie na vernieuwing van een gebouwd onroerend goed, het kadastraal inkomen. Zo'n nieuw kadastraal inkomen is van kracht vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de voltooiing van de werken.

Voor gebouwen gelegen in een zone voor positief grootstedelijk beleid voorziet de nieuwe wet dat de inwerkingtreding van de uit een herschatting voortvloeiende verhoging van het kadastraal inkomen met zes jaar uitgesteld wordt. Als de herziening een vermindering van het kadastraal inkomen tot gevolg heeft, is er geen uitstel.

Beide maatregelen treden retroactief in werking (vanaf 1 januari 2003).

Energie- en teledistributie

Zuivere energie voor een zuivere toekomst

Belastingvermindering voor obligaties uitgegeven door het Kringloopfonds

De regering heeft zich ook voorgenomen om het ethisch beleggen aan te moedigen. De techniek die men hiervoor gebruikt is om investeerders aan te trekken die bereid zijn geld te investeren in sociale economiebedrijven waardoor extra tewerkstelling wordt gecreëerd.

Er komt een Kringloopfonds dat tussen die sociale economiebedrijven en de investeerders zal staan. Dit fonds geeft obligatieleningen uit waarop investeerders kunnen inschrijven. Het is de bedoeling dat die obligatieleningen kunnen worden uitgegeven met een normaal rendement dat overeenstemt met het rendement van een lineaire obligatie (OLO) met een looptijd van 5 jaar. Mits het naleven van enkele voorwaarden (de obligaties moeten bijvoorbeeld de volledige periode (60 maanden) in het bezit blijven van de inschrijver) krijgt de inschrijver een belastingvermindering.

De belastingvermindering is gelijk aan **5%** van de werkelijk gedane betalingen met als absoluut maximum 210 euro. Dit bedrag is gekoppeld aan de index, zodat de limiet het eerste jaar van toepassing (aanslagjaar 2004, inkomsten van het jaar 2003) reeds **250 euro** bedraagt. Elke echtgenoot heeft recht op de vermindering als de obligaties op zijn/haar persoonlijke naam staan.

Belastingvermindering voor obligaties uitgegeven door het Startersfonds

Een gelijkaardige techniek als voor het Kringloopfonds wordt gebruikt om de oprichting van zelfstandige ondernemingen en KMO's te stimuleren. Er wordt een Startersfonds opgericht dat zorgt voor externe privé financiering. De fondsen komen van obligatieleningen uitgegeven door het fonds. Wie inschrijft krijgt een belastingvermindering op het ingeschreven bedrag. De vrijstellingsvoorwaarden zijn dezelfde als voor het Kringloopfonds. De belastingvermindering is eveneens gelijk aan **5%** van de werkelijk gedane betalingen. Het totaal van de belastingvermindering mag per belastbaar tijdperk niet meer dan 210 euro bedragen (maar voor aanslagjaar 2004, inkomsten van het jaar 2003, bedraagt de maximale belastingvermindering na indexering **250 euro**). Elke echtgenoot heeft recht op de vermindering indien hij de obligaties op zijn/haar persoonlijke naam heeft verworven.

Collectieve beslissing over massaal bezwaarschrift

Deze regering kreeg ook te maken met een nieuw fenomeen, namelijk dat van de collectieve acties van indiening van identieke beroepen, steunend op dezelfde grief. Een recent voorbeeld daarvan was de accijnscompenserende belasting op de dieselloertuigen, waar alleen al op zich, meerdere honderdduizenden administratieve beroepen werden ingediend.

Deze wet voert een systeem in waardoor de administratie de mogelijkheid krijgt een beslissing via het Belgisch Staatsblad bekend te maken in plaats van een massa individuele beslissingen persoonlijk aan iedere betwistende belastingplichtige te betekenen.

Kinderopvang

Zelfstandigen, beoefenaars van vrije beroepen, ambten, posten of andere winstgevendende bezigheden, en vennootschappen zullen voortaan de sommen die ze storten met het oog op de financiële ondersteuning van sommige collectieve voorzieningen voor kinderdagopvang als beroepskosten kunnen aftrekken. (Op dit ogenblik zijn de financiële tussenkomsten, betaald aan een opvangvoorziening binnen de onderneming, ten belope van de ouderbijdragen, niet-aftrekbare beroepskosten, tenzij ze in hoofde van de genieurs belastbaar zijn als voordeel van alle aard.) De diensten voor opvanggezinnen of de opvanggezinnen zelf, of zij nu zelfstandig werken dan wel bij een dienst, worden niet beoogd met deze maatregel. De kinderdagverblijven die kinderen opvangen tot twaalf jaar, worden wel beoogd voor het gedeelte met betrekking tot kinderen jonger dan drie jaar.

De instelling moet erkend zijn, onder toezicht staan of gesubsidieerd worden door van één van de drie gemeenschappen of het door hen daartoe aangeduide organisme.

De werkgevers mogen niet de tussenkomst van de ouders omvatten. Het moet gaan om sommen die de werkingskosten, uitgaven voor infrastructuur of uitrusting (meubelen, boeken, speelgoed, ...) financieren. Zij moeten dienen voor de creatie vanaf 1 januari 2003 van opvangplaatsen voor kinderen van minder dan drie jaar, of voor het behoud van aldus gecreëerde plaatsen. De sommen die als beroepskosten in aanmerking kunnen worden genomen, mogen per belastbaar tijdperk niet meer bedragen dan 5.250 euro (na indexering, 6.300 euro voor aanslagjaar 2004) per nieuwe opvangplaats die wordt gecreëerd of behouden. Dit komt overeen met de gemiddelde kostprijs van een opvangplaats voor een kind van minder dan drie jaar. De sommen moeten effectief gestort zijn: schulden die geboekt zijn per einde boekjaar worden niet als beroepskosten aangemerkt. De nieuwe bepaling is van toepassing op de sommen die werkelijk worden betaald vanaf 1 januari 2003.

Verzameling van gegevens over de verplaatsingen van werknemers tussen hun woon- en werkplaats

Nieuw is de ontwikkeling van zogenaamde mobiliteitsbeheersplannen voor het woon-werkverkeer. Mobiliteitsbeheersplannen worden in twee fases gerealiseerd: een frequent geactualiseerde diagnostiek van de verplaatsingen in kwestie, en vervolgens het invoeren van het plan zelf. Voor de bedrijven en hun werknemers gaat het erom acties te ondernemen die het gebruik van duurzame transportmiddelen aanmoedigen. Alle gegevens van de diagnoses over

de woon-werkverplaatsingen van de werknemers zullen voor het hele federale grondgebied verzameld worden in een centrale nog op te richten gegevensbank. In ruil voor de ter beschikking gestelde gegevens kunnen de bedrijven en de openbare diensten van de federale autoriteiten een advies krijgen over de maatregelen die zij intern en/of in samenwerking met andere actoren kunnen nemen.

Als een onderneming van meer dan honderd werknemers, één of meerdere entiteiten bevat van meer dan dertig werknemers, dan moet er ook een apart verslag worden opgesteld voor deze entiteiten.

Hogere boetes voor niet-neerlegging of laattijdige neerlegging van jaarrekening

In de programmawet van 8 april 2003 zit ook een hoofdstuk dat het vennootschappenwetboek wijzigt om het fenomeen van de niet- of laattijdige neerlegging van de jaarrekeningen te beteugelen.

Artikel 98 W. Ven. voorziet voortaan dat de neerlegging ten laatste zeven maanden na de datum van afsluiting van het boekjaar moet gebeuren. Anderzijds vervangt de wet de *strafrechtelijke* sancties inzake de niet- of laattijdige neerlegging van de jaarrekening door *administratieve* geldboetes. Het bedrag van die geldboetes wordt vastgesteld op 200 euro per maand overschrijding van de termijn van zeven maanden na de afsluiting van het boekjaar, met een absoluut maximumbedrag van 1.200 euro. Voor kleine vennootschappen, zijnde vennootschappen die van de mogelijkheid genieten hun jaarrekening volgens het verkort schema op te maken en neer te leggen, worden die bedragen beperkt tot respectievelijk 60 euro en 360 euro. Die administratieve geldboetes zullen worden opgelegd aan de nalatige vennootschappen zelf, met dien verstande dat de zaakvoerders en bestuurders van een Belgische vennootschap en de personen die met het bestuur van een vestiging in België zijn belast, hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de betaling.

De nieuwe regeling is voor het eerst van toepassing op de neerleggingen van de jaarrekeningen en de geconsolideerde jaarrekeningen die vanaf 31 december 2002 zijn afgesloten.